

Megjelen hetenkint háromszor
kedden, csütörtökön és szombaton

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Fő tér 9. szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Külföldben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petőit betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

A VILÁGHÁBORU.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentése).

Győzelem Zaklycinnél.

Az általános helyzet nem változott.

Budapest, jan. 18.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

A Visztulától északra nem történt jelentős esemény. A Zaklycintől keletre fekvő magaslaton tüzéségünk összpontosított tüzelése az oroszokat elsősorban tűzvonaluk egyes részeinek elhagyására kényszerítette. Ez a hátráló mozdulat magával ragadta az ellenséget a harcfront más részein is, úgy hogy végül állásait hat kilométernyi szélességben kiürítette és tüzésége rendetlenül visszavonult. Ez alkalommal számos fegyvert és lőszert hagyott vissza elhagyott állásaiban. A harcfront többi részén, így Nyugat-Galiciában csak tüzéségi harc folyt. A Kárpátokban csak jelentéktelen harcok voltak.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A németek küzdelméi.

Sikerek Franciaországban.

Berlin, jan. 18.

A német nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nieuport vidékén csak tüzéségi harc folyt. Ellenséges támadó mozdulatokat az utóbbi napokban nem észleltünk. A tengerpartra több helyen angol aknákat sodort a víz.

La-Boisellenél, Alberttől északkeletre a franciákat, akik a temetőbe és az attól délnyugatra fekvő majorban ismét megvetették lábukat, csapataink szuronytámadással kiverték és három tisztet és száz főnyi légénységet foglyul ejtettek. Az Argancioi erdőségben több francia sáncot elfoglaltunk és azok védő seregét majdnem teljesen megsemmisítettük.

A franciáknak Sort-Mussentől északnyugatra állásaink ellen intézett támadása a délre fekvő magaslaton egészen ami állásainkig jutott. A harc még tart.

A Vogesekben és Felső-Elszászban erős hóvihár és köd volt, ami harci tevékenységet akadályozta.

A keleti hadszíntéren Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan. Oroszok megkísérelték, hogy a Vukra szakaszán át Redzanovnál előretörjenek, azonban visszautasítottuk őket. Lengyelországban a visztulától nyugatra lényeges esemény nem történt.

A fő probléma.

— jan. 19.

A fő probléma a lengyelországi háború. Ezt mondta Hötendorfi Konrád, a mi hadseregünk vezérkari főnöke. A probléma megoldására természetesen meg van a hadvezetőség terve és annak megvalósításában ma már a legnagyobb rendületlenséggel bizhatunk. A lengyelországi háborúban hő alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy ott a hadviselés a mi részünkről a legmélyebb megfontoltsággal folyik és a nagy események legaprólékosabb epizódja is egytől-egyig azt bizonyítja, hogy ebben a hadműveletben a mi hadvezéreink egy vonalnyi lépést sem engednek pillanatnyi ötletszerűségnek, mindent alaposan és azzal a pozitív biztossággal intéztek itt ezen a harctéren eddig, melynek legtermészetesebb következménye lett, hogy mi most már Varsót rettegésben tartjuk és hogy hadseregünk egysége összekapcsolt vonalban áll Sochacewtól Gorlicéig.

A siker, mely a lengyelországi harctéren a mi fegyvereinknek hervadhatatlan babérokat aratott, nagy zavarba hozta az orosz ellenséget. Az orosz vezérkar e pillanatban nem tudja megérteni azt, hogy mi Varsót akarjuk-e elfoglalni vagy más célja van-e annak az előnyomulásnak, mellyel az orosz hadoszlopokat erősen nyomjuk a Visztula felé.

Amikor így szemtől-szembe látjuk a helyzetet, csak akkor érezzük meg azt, hogy Lemberg kiürítése és az egész galíciai terep átengedése milyen zseniális hadműveleti elhatározás volt. Meg kell látnunk, meg kell éreznünk azt, hogy ha a mi seregeink Krakó vonalára vissza nem vonultak volna, hanem még ma is ott állnának valahol Brodynál, meg Rohatynnál, akkor a mi fegyveres erőnk sokszorosán gyengébb volna, mert szétforgácsolódva birkozna az oroszral, mely azóta már nem is egyszer kapott megerősítéseket és olyan tömegekkel vonult föl ellenünk, amelyekkor a mi erőinket talán meg is tudták volna semmisíteni.

Galiciát és Bukovinát az ellenségnek átengedni s egy rövid

fronton visszavonulni, olyan hadvezérelési elhatározás volt, amelyhez nagyobb vakmerőség és elszántság kellett, mint amennyi azokban a szuronyrohamokban van, melyekkel a legénység rajvonalai támadnak egymásra.

Hogy mekkora jelentősége volt annak a történelmi jelentőségű hadmozdulatnak, melyről itt beszélünk, semmi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy most a lengyelországi hadjárat problémájának megoldásától függ a világháború befejezése. Érezni lehet a nemzetközi hangulat lüktetését.

Hadifoglyok

a magyar úgardon.

Gazdaközönségünk figyelmébe

— jan. 19.

A hadügyminiszterium egyrészt az esetleges munkáshiány megszüntetése, másrészt a hadifoglyok foglalkoztatása céljából mezőgazdasági és földmunkák végzésére az arra igényt tartó munkaadóknak, szerződés mellett, hadifoglyokat bocsát rendelkezésére. Minden száz fogoly őrzésére egy altiszt és tíz katona rendeltetik ki.

A hadifoglyok kizárólag csak a szerződésben kikötött mezőgazdasági vagy földmunkák végzésére alkalmazhatók. Munkába szállításuk előtt a foglyokat katonai, vagy hatósági orvos megvizsgálja és csak teljesen egészséges foglyokat rendelhetnek ki a munkához. Ez az orvosi vizsgálat munkába állításuk első két hetében 5 naponként a munkaadó költségére megismételtetik. A foglyok, valamint az ezek őrzésére kirendelt őrszemélyzet elhelyezéséről, megfelelő fekvőhelyekről, takaróról, a szükséges fűtőanyagáról s a foglyok ételmezéséről a munkaadó köteles saját költségére gondoskodni.

A hadifoglyok reggelire fejénként egy tányér rántottlevest, ebédre legalább száz gramm húst és főzeléket, vacsorára pedig ugyancsak főzeléket kapnak, mindhárom étkezésre fejénként legalább 4000 gr. kenyér is jár. A hadifoglyok részére továbbá naponként 2-3-szor rum nélküli tea is kiszolgáltatandó. A hadifoglyok részére szesz italokat nyújtani tilos. A főzéshez szükséges edényeket a munkaadó adja.

A munkaadó köteles továbbá az őrszemélyzet ellátásáról a részükre mindenkor megállapított élelmezési költségek ellenében is gondoskodni.

A hadifoglyok munkájáért a munkaadó minden fogoly részére fejénként és naponként 50 fillért fizet. A munkaadót terheli az őrzésre és felügyeletre kirendelt őrszemélyzet tagjai-

SZOLYVAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyúvíz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő izm, igen áldító ásványvíz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Megrendelhető az uradalmi ásvány vizek kezeléséig Szolyván

nak és a hadifoglyoknak orvosi gyógykezelési és ápolási költsége is.

A hadifoglyok munkaideje a szokásos pihenőket beleértve, tizenkét órában van megállapítva, pihenő napul kizárólag a vasárnap szolgál. A munkaadó viseli a hadifoglyoknak és az őrszemélyzet tagjainak a munkahelyére és visszaszállításnak költségeit is és ő köteles a hadifoglyokat a szükséges munkaeszközökkel és anyagokkal ellátni. Az őrszemélyzet vasuti költségeinek megállapítása a katonai, a hadifoglyok szállítási költségei pedig a munkások vasuti szállítására vonatkozólag fennálló szabályzat szerint történik.

A munkabér minden hét szombatján fizetendő ki. Az őrszemélyzet tagjainak ellátási költségei hetenként a munkabérek összegéből levonásba hozhatók.

A hadifoglyokat rendelkezésre bocsátó katonai parancsnokság és a munkaadó között létrejött szerződés felbontására mindkét részlől 8 napi felmondási idő van megállapítva, esetleges viták eldöntése pedig az illető katonai parancsnokság székhelyén illetékes rendes bíróság hatáskörébe tartozik. Végül a szerződésből eredő minden költség a munkaadót terheli.

Fenti feltételek mellett a mai magas árakat véve alapul, egy fogoly munkás egy napi összes költsége az esetben, ha lakás építéséről nem kell gondoskodni, 1.70—1.80 koronába kerül. Fűthető barak építése fejenként 35—38 korona.

Azon gazdák részére, kik gazdaságukban foglyokat kívánnak alkalmazni, a földművelésügyi minisztérium készséggel nyújt felvilágosítást.

Az orosz háború és az orosz katona.

Egy sebesült megfigyelései.

— jan. 19.

Az északi harcterről visszatért sebesülték egyikével, aki polgári foglalkozásában középiskolai tanár, beszélgetést folytatott lapunk munkatársa, aki a tanár megfigyeléseiből a következőket szűrte le:

Az első napokban természetszerűleg sokkal nehezebb volt a harc, mint néhány hét múlva. Részint át kellett esni a lámpalázon, amit katonáknál úgy hívnak, hogy tűzpróba, részint nem ismerték az ellenséget; semmit vagy nagyon keveset tudtak katonáink az oroszok haremódoráról. Ötletes, leleményes és tanulékony katonáink azonban csakhamar kiismerték az ellenséget. A fegyvernemek közül a legkellemetlenebb a tűzértség, amely annyira nem kiméli a municiót, hogy két emberre is lőnek ágyúval, aminek következtében, ha jóféle fedezék nincsen kéznél, a katonák közt némi idegesség vehető észre.

Az orosz gyalogos a világ legjámorabb katonája. Rendkívül valóságosak. Rohamnál Krisztus nevét kiáltva rohannak előre. Az ütközetek végén az elesettek eltemetésénél valósi himnusokat énekelnek. A háborút a legnagyobb mértékben ellenzi. Nem is megy szívesen előre: ha mögötte gépfegyverek nem állanak, egyetlen lépést és egyetlen lövést nem tenne.

Ha lehet, szívesen megadja magát. Ha a mi katonáink sem lőnének rájuk, tömegesebben adnák meg magukat. Jellemző az orosz katonai szellemre, hogy tiszt az első vonalban nem látható. Az első vonalban rendszerint egy magasabb rendfokozatu altiszt, vagy nagyrítván egy subaltern tiszt vezeti a tüzet.

A kozák, ellentétben a gyalogosal, hihetetlenül kegyetlen. — Alapjában véve gyáva, aki csak elkülönített kisebb osztagokat és őrszolgákat mer megtámadni. Ha portyázásuk al-

kalmával el-el fognak egy katonánkat, azt megkínózzák. A kozák rabol, gyilkol. A fegyverzete pika, puska, kard és revolver. Ez csak addig volt félelmetes, amíg rá nem jöttek katonáink, hogy a sok fegyverrel tulajdonképpen semmit sem tudnak csinálni. A katonáink már külön haremódot alkalmaznak. — Két-két katona kiszemel magának egy-egy kozákokat. Az egyik jobbról tüzzel támogatja, a másik balról szegezett szuronyal várja. Ez a haremódot nagyszerűen bevált a kozákok is ismerik már és félnek, is katonáinktól, mint a tüztől.

Az első időkben a megadásoknál meglepetések érték katonáinkat. Az oroszok ugyanis a következő hadicsel-vel dolgoztak: Előrebocsájtottak egy igen ritka rajonulat. Amikor az oroszok a mieinhez lőtávolságra értek, megálltak, fehér kendőket vettek elő és lobogtatták őket, jelölül annak, hogy megadják magukat. Azonban nem közeledtek a mi frontunk felé, annak dacára sem, hogy a mieink nem tüzeltek. Ekkor mi egy nagyobb csapatot küldtünk ki az oroszok lefegyverzésére. Amikor a lefegyverző osztag egészen közel ért, hirtelen felbukkant egy sűrű orosz rajvonul és tüzzel árasztotta el őket. Most már kitépasztaltuk őket. — Most már nem megyünk értük, hiába kiáltják felénk keneteljes hangon:

— Pane nyebojsze! (Uram ne félj!)

A megadások megakadályozására is kitaláltak egy rémmesét: Az mondják a jámbor muzsiknak, hogy a magyarok emberevők és a foglyokat megölik és megeszik. De nem sokra mennek ezzel, mert az oroszok közt el van terjedve, hogy úgy a magyarok, mint az osztrákok és németek, jól bírnak a foglyokkal.

A 10-es honvédek üdvözlete vármegyénknek.

— jan. 19.

Hős fiaink parancsnoka, *Kobek Béla* alezredes a következő szép és meleg sorokkal köszönte meg vármegyénk gondoskodását a katonák karácsonyáról. A 10-es honvédek parancsnoka *Dókus Gyula* alispánnak a következő levelet küldötte a haremódról:

Zemplénavármegye közönségének!

Karácsony szent ünnepét ezredünk a kedves, meleg családi otthon helyett messze a hideg, havas, idegen oszátartékon tölti. A béke és szeretet ünnepén mindannyiunk szívéből egy meleg eső fohász száll a magyarok Istenéhez, hogy áldja meg, őrizze meg szereteteinket otthon messze, óvja meg szép magyar hazánkat minden vesztől, bajtól, ellenségtől. Megnyugodva a sors akaratában, bízva fegyvereink győzelmében, zugolódás, csüggedés nélkül harcol a magyar honvéd ma is, azzal a kitartással, bátorsággal, a mi eddig oly fényessé, ragyogóvá tette a „honvéd” nevet, hiszen tudjuk, érezzük mindnyájan, hogy ha közvetve is, de a mi édes, szép hazánkat védelmezzük. Szeretettel, áldást, örök hálát rebeg minden honvéd ajak a mai szent ünnepen vármegyénk minden egyes tagjának, akik nemes áldozatkészségükkel, szerető gondoskodásukkal itt is ellátják sokat nélkülöző szenvedő fiaikat mindennel. Az ajándékok, melyeket otthon levő szereteteink juttattak hozzánk, számszerosan becselek előttünk; minden egyes darabja egy üzenet onnét a messze szép hazából, ahol szeretnek bennünket, gondolnak ránk és győzelmesen várva várnak bennünket haza. Minden egyes darabja üzenete egy szerető magyar anyának, hitvesnek, testvérnek; mindegyikből szereteteink áldását, imáját olvassa ki minden tízes honvéd; hiszen mikor a nekünk küldött kedves ajándékokat

varrták, sütötték otthon szánunkra, ugyan melyikük nem küldött valahova a messze, havas idegenbe, egy néma sóhajt, egy hangtalan imát, oda, ahol a fiaik járnak.

Megkaptuk az üzenetet, meleg szeretet, jószág, gondoskodás áradt ki belőlük; szeretetünket, hálánkat küldjük vissza értük és ha ma álom nem jön szemekre, minden tízes honvéd gondolata ott jár messze, szép Magyarországon, áldást, békét, boldogságot kérve az Égtől mindenki számára, akik itt sem feledkeznek meg rólunk, akik itt is törődnek velünk, akik itt is szeretnek bennünket.

Kobek Béla

alezredes,
a m. kir. miskolczi 10. honvéd-gyalogezred parancsnoka.

HIREK.

A liszt és a közönség. A közönség nem akar hozzászokni a liszttermelés új rendjéhez. Tudvalévő ugyanis, hogy a hadviselés folytán takarékoskodni kell a kenyérmagvakkal. Ennél fogva most nem szabad a malmoknak tetszés szerint örölni, hanem csak három fajta lisztet állíthatnak elő u. m. nulláslisztet, főző és kenyérlisztet. A két utóbbi már kevert liszt, vagyis rozsszal, árppal stb. van a rendelet szerint keverve. Természetes, hogy a lisztkereskedőknek sem szabad a három fajta lisztet kívül másfélét árusítani. A közönség azonban, mint halljuk, mellőzi a kenyérliszt használatát és még mindig nulláslisztet, vagy legjobb esetben főzőlisztet követel, sőt állítólag a sütődék is e két fajta lisztet használják kenyérsütésre. Mivel nullás vagy főzőlisztet a malmok csak arány szerint örölhetnek, nyilvánvaló, hogy a szükséglet nem lesz kielégíthető, ha a közönség ragaszkodik eddigi szokásaihoz. — A kenyérmagvakkal való takarékoskodás ma nemzeti érdek, amelynek eleget tenni kötelesség, mert az új termés még messze van, idegen országokból pedig nem lehet búzát, lisztet hazánkba hozni. Ezért szigorúan takarékoskodni a hasonló helyzetben levő szövetségünk a nagy Németbirodalom s kell nekünk is. A hadi készütséghez tartozik az is, hogy a közönség fogyasztási igényeiben szorosan alkalmazkodjék a hadviselés érdekében kiadott kormányrendeletekhez s különösen a lisztfogyasztásnál igyekezzék a legmesszebb menő takarékoskodásra, mert ez most nemzeti szükségesség.

— **Adomány.** Az ujhelyi polgárőrség felszerelési céljaira *Láczay Elek* úrnő lapunk utján 10 koronát adományozott, mely összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **A sebesültekért.** A Vörös Kereszt nemes céljaira újabban gyűjtött *Hutka József* ref. esperes *Bánóc, Lazony és Beretű* ref. hivei között 10 kor. 40 fillért.

— **A központi választmányok ujjaalakítása.** Az új választói törvény értelmében a múlt évben megalakított központi választmányok megbízatása a választók névjegyzékének végérvényessé váltával lejár. A belügyminiszter most körendeletet intézett a törvényhatóságokhoz és az önálló képviselőküldési joggal bíró rendezett tanácsú városokhoz, hogy az új központi választmányok megalakítása iránt az intézkedéseket tegyék meg, illetőleg a központi választmányokat most már 3 évre terjedőleg alakítsák meg február hó végéig.

— **Marzó Károly előléptetése.** A Máv. miskolczi üzletvezetőségének vezetőjét, verebélyi *Marzó Károlyt* magas kitüntetés érte: igazgató helyettesé léptették elő. A magas és megérdemelt kitüntetésbe részesült

üzletvezető helyébe — hír szerint — *Kun Viktor*, a nagyváradi üzletvezetőség vezetője kerül.

— **Hősi halált halt.** A „Tokaj-hegyalja” c. lapjárunk megbízható helyről vett értesülése szerint *Batta Ferenc* mádi segédjegyző a harcterem hősi halált halt.

— **Réthelyi jutalomjátéka.** A társulat méltán legkedveltebb férfi tagjának, *Réthelyi Ödönnek* lesz ma este jutalomjátéka a nagy sikert aratott „Mandarinban”, amely Réthelyinek egyik igazán pompás, elsőrangú alakítása. Ez a páratlanul sokoldalú és mégis alapos színész, aki estéről-estéről oly sok élvezetet szerzett a közönségnek már két szezonon át, igazán megérdemli, hogy jutalomjátéka a legszebb keretek között menjen végbe s hisszük is, hogy közönségünk ma este zsufolásig megtölti a színházat.

— **Hirtelen halál.** *Steinfeld* Andor gesztelyi róm. kath. kántortanítót mint kiképzett katonát e hó 14-én szintén behívták Miskolcra s midőn ott a kaszárnya udvarán jelentkezett, összeesett és meghalt. A kissé elhízott kántortanítót szívizélhűdés érte. Özvegye és 4 apró gyermeke gyászolja a szerencsi járásban általános rokonzenyes tanítót.

— **A sárospataki ref. jogakadémia** a beiratások a II. félévre jan. 25-től jan. 30-ig bezárólag lesznek. E határidőn túl febr. 20-ig csak rektori engedéllyel lehet beiratkozni. Az egyes tanárok az indexeket jan. 29-én és 30-án láttatkozták. Az előadások febr. 1-én kezdődnek. A félévi tandíj jótéteményes hallgatóknak 45, nem jótéteményeseknek 56 korona. Indokolt esetekben írásbeli jelentkezést is elfogad a dékáni hivatal.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlásánál ajánljuk **SZEGŐ SANDOR** áruházának nagy le-
hérnemű osztályát. Elsőrangú
árúk, legolcsóbb árak.

NYILT TÉR. *)

Az orosz betörés folytán előállott vasuti áru és podgyász károk elintézésére ajánlom hivatalomat.

E hivatal csak eredmény esetében kap mérsékelt jutalékot, különben az egész eljárás díj- és költségmentes. A követelés behajtása körül felmerült kiadást ezen iroda fedezi.

Forduljanak bizalommal az összes okmányok beküldése mellett „Első budapesti reklámoló irodához”, tulajdonos: *Stermann Ignác* Budapest, V., *Vilmos Császár-ut 66. szám.* Héber nyelvű levelekre is válaszolunk.

Zufolge des russischen Einbruchs entstandene Waren und Gepäck Schäden lasse Sie durch das seit 23 Jahren bestehende Reklamationsamt: *Ignatz Stermann* Budapest, V., *Vilmos Császár-ut 66. eintreibet.*

Bei Resultatlosigkeit ganz kostenfrei.
Übergeben Sie mit vollen Vertrauen alle Dokumente an obiges Unternehmen.
Auch hebräische Briefe werden beantwortet.

Kiadó

a Jókai-utca 64. szám alatt a szobából álló **utcai lakás** elköltözés miatt jutányos áron.

Ugyanott butorok is eladóak.

*) Az e rovat alatt közöltékért a beküldő vállal felelősséget. Szerk.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor.**